

Ćwiczenia 7

- (S) Określ ile dni minęło pomiędzy pierwszym stycznia roku 1901, a 31 grudnia roku 2000.
- Zbiór danych `wages` z pakietu `TSA` zawiera informacje na temat średniej płacy (w dolarach) pracowników przemysłu tekstylnego w USA od lipca 1981 do czerwca 1987.
 - Dokonaj wizualizacji szeregu czasowego.
 - Dopasuj liniowy oraz kwadratowy trend do tych danych. Dodaj oba do wykresu.
 - Wyznacz wartości AIC oraz BIC dla obu modeli. Który model należy wybrać sugerując się tym kryteriami.
 - Zwizualizuj standaryzowane residua obu modeli. Sprawdź normalność reszt.
 - Który model jest poprawny?
- (S) W zbiorze danych `female.txt` znajdują się dane na temat liczby bezrobotnych kobiet (w tysiącach) w wieku od 16 do 19 lat od lipca 1961 roku do grudnia 1985 roku w USA. Wczytaj dane i przekształć je do szeregu czasowego. Narysuj dane wraz z dopasowaną średnią ruchomą rzędu 17 (dopasowanie kolorem czerwonym). Czy występuje sezonowość badanego zjawiska?
- W zbiorze danych `unemp.txt` znajdują się dane na temat liczby bezrobotnych robotników w budownictwie w Niemczech od lipca 1975 roku do września 1979 roku. Wczytaj dane i przekształć je do szeregu czasowego. Narysuj dane wraz z dopasowaną średnią ruchomą rzędu 12 (kolorem czerwonym). Czy występuje sezonowość badanego zjawiska? Wykonaj wygładzanie wykładnicze Holta-Wintersa i dodaj otrzymany model do rysunku (kolorem niebieskim).
- Zidentyfikuj następujące procesy:
 - $y_t = y_{t-1} - 0,25y_{t-2} + e_t - 0,1e_{t-1}$,
 - $y_t = 2y_{t-1} + y_{t-2} + e_t$,
 - $y_t = 0,5y_{t-1} - 0,5y_{t-2} + e_t - 0,5e_{t-1} + 0,25e_{t-2}$.
- (S) Zbadaj stacjonarność poniższych procesów:
 - $y_t = \frac{3}{2}y_{t-1} - \frac{1}{2}y_{t-2} + \varepsilon_t$,
 - $y_t = \frac{5}{6}y_{t-1} - \frac{1}{6}y_{t-2} + \varepsilon_t$,

- $y_t = \frac{2}{3}y_{t-1} - \frac{5}{3}y_{t-2} + \varepsilon_t - \frac{3}{2}\varepsilon_{t-1}$.

7. Zbiór danych robot z pakietu TSA zawiera informacje o odległościach (w calach) robota od punktu docelowego po wykonaniu określonych czynności.

- Bazując na wykresie stwierdź czy proces jest stacjonarny.
- Dopasuj do tych danych modele AR(1) oraz ARIMA(0, 1, 1). Który z nich jest lepszy?
- Dokonaj prognozy 5 przyszłych wartości za pomocą lepszego modelu.

8. **(S)** Zbiór danych gold z pakietu TSA zawiera informacje na temat cen złota dla 252 dni w roku 2005.

- Zwizualizuj proces.
- Zwizualizuj różnice logarytmów tych danych.
- Zaproponuj odpowiedni model ARIMA pasujący do przekształconych danych.

9. **(*)** *Ruchoma średnia wykładnicza.* Niech y_1, y_2, \dots, y_n będzie szeregiem czasowym o długości n . Ruchomą średnią wykładniczą tego szeregu definiujemy wybierając wpierw początkową wartość m_0 oraz współczynnik wygładzania δ . Następnie wyznaczamy m_1, m_2, \dots, m_n rekurencyjnie w następujący sposób:

$$e_t = y_t - m_{t-1},$$

$$m_t = m_{t-1} + (1 - \delta)e_t,$$

dla $t = 1, 2, \dots, n$. Napisz funkcję, która dla zadanego szeregu czasowego wyznacza tę średnią ruchomą oraz rysuje szereg wraz z wygładzeniem. Następnie wykorzystaj ją do zbioru LakeHuron (za m_0 przyjmij poziom wody na początku badanego okresu oraz niech $\delta = 0,9$).